

ценни парични средства се използватъ крайно нерационално, като на много места претърпяватъ едно значително отклонение отъ предназначението си. Днесъ въ България приютитъ издържани съ окръжни или общински сръдства сѫ единъ крайно незначителън брой, а раздаването на парични помощи и продукти на бедни жители, обикновено срещу празници, е единъ старъ обичай твърде наинъ и примитивенъ въ основата си.

Въ благотворителните инициативи на българската църква се забележва напоследъкъ едно раздвижване. Духовните лица въ села и градове взиматъ живо участие въ всички благотворителни акции въ страната. Въ последно време се основаватъ благотворителни православни братства при църквите, които развиватъ много полезна дейност. Редица манастири бидоха отдадени на служби за обществено подпомагане. Много църковни настоятелства издръжватъ ученически трапезарии, а нѣкои митрополии образуватъ благотворителни фондове, които даватъ единъ сериозенъ и осезателенъ обликъ на новата българска църковна благотворителност. Така напр., фондоветъ на Св. Софийска митрополия за епархийски сиропиталища сѫ достигнали до 800.000 лв.

Извънредно нарастващите обществени нужди въ България следъ войната, предизвикаха както разширението на дейността на старите благотворителни д-ва, така и основаването на единъ голѣмъ брой нови такива. Отъ обществено гледище, тѣхната наличност е повече отъ навременна и полезна, но правното положение на тия дружества като юридически личности, както и единъ по-ефикасенъ финансовъ контролъ надъ тѣхъ отъ страна на държавата, не сѫ добре уредени поради което обществениятъ престижъ на нѣкои отъ тѣхъ не е на подобающата висота. Действуващиятъ законъ за дружествата и училищата (Д. В. бр. 85—1922 г.) задължава всички тия дружества да иматъ утвърдени устави и правилници отъ М-вото на В. Р. и Н. Здраве и да изпращатъ редовно въ сѫщото, сведения за състоянието и отчети за дейността си. Общо къмъ 1. I. 1928 г. въ страната е имало 2,600 д-ва съ утвърдени устави, отъ които 353 сѫ благотворителни. Не всички обаче, отъ тѣхъ издържатъ приюти, сиропиталища и пр. като се ограничаватъ само съ периодически благотворителни акции. Дружествата за обществено под-

помагане и благотворителност въ България, които развиватъ по-сѫществена дейност, сѫ:

1. Български „Червенъ кръстъ“;
2. Съюзъ на инвалидите, вдовиците и сираците;
3. Д-во за борба съ туберколозата;
4. Д-во за покровителствуване на слепите;
5. Безплатни ученически трапезарии;
6. Съюзи на бѣжанците отъ Тракия, Добруджа, Западните покрайнини и Македония;
7. Съюзъ за закрила на децата;
8. Български женски съюзъ;
9. Православни християнски дружества;
10. Съюзъ на сиропиталищата;
11. Комитетъ за подпомагане бедни не-дѣгави хора.

Днесъ въ България има благотворителни организации, които сѫ насочили своите грижи спрѣмо всички видове обществени нужди, обаче силитъ сѫ много разпиляни и едно организационно систематизиране е крайно наложително.

Презъ последните десетъ години се забележва една усилена дейност на чужди благотворителни дружесства, мисии, съюзи и др. Международния „Червенъ кръстъ“ съ седалище Женева, Лигата на Международните д-ва „Червенъ кръстъ“ съ седалище Парижъ и нѣкои чужди национални дружества „Червенъ кръстъ“ оказаха неоценими услуги при голѣмите народни бедствия, като гръцкото нашествие въ Петричко, борбата съ маларията и катастрофалното землетресение отъ априлъ 928 год.

Една друга голѣма международна организация, която развива ценна дейност въ България е Международния съюзъ за закрила на децата—седалище Женева и нейния клонъ — Английския съюзъ за закрила на децата. Този съюзъ започна своята работа презъ 1925 год. като непрекъснато разширява своята благотворителност. Английската организация „Спасете децата“ построи бѣжанското село Атолово. Почти всички нови институти за закрила на българското дете се дължатъ на Международния съюзъ, който до сега е изразходвалъ въ България надъ 10 милиона лева.

Едно изключително събитие отъ най-ново време—катастрофалното землетресение въ Южна България презъ 1928 год. наложи изработването на „Закона за подпомагане пострадалите отъ общеч-